KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 18e mei 1968 door de Minister van Volksgezondheid verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "genomen ter uitvoering van artikel 1, 7°, van het koninklijk besluit van 28 juli 1964 betreffende de therapeutische bloedzelfstandigheden van menselijke oorsprong en houdende vaststelling van de voorwaarden tot erkenning van de instellingen, die de bereiding, de bewaring en de aflevering ervan organiseren", heeft de 30e mei 1968 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Santé publique, le 18 mai 1968, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté ministériel "pris en exécution de l'article 1er, 7°, de l'arrêté royal du 28 juillet 1964 relatif aux substances thérapeutiques sanguines d'origine humaine et fixant les conditions d'agréation des établissements qui en organisent la préparation, la conservation et la délivrance", a donné le 30 mai 1968 l'avis suivant :

Het ontwerp van ministerieel besluit betreffende de verzekeringen te sluiten naar aanleiding van de afneming van bloed zal slechts een wettige grondslag hebben, nadat het koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 juli 1964 betreffende de therapeutische bloedzelfstandigheden van menselijke oorsprong en houdende vaststelling van de voorwaarden tot erkenning van de instellingen, die de bereiding, de bewaring en de aflevering ervan organiseren, waarover de Raad van State op 22 februari 1968 onder nr. L. 10.368/1 advies verleende, in werking zal getreden zijn.

Vermits dit wijzigend koninklijk besluit nog niet in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, heeft de Raad van State zich noodzakelijkerwijze moeten houden aan de tekst die hem op 16 februari 1968 door de Minister van Volksgezondheid voor advies werd voorgelegd en heeft hij tevens rekening gehouden met de hierover in voormeld advies gemaakte opmerkingen.

*

* *

Krachtens artikel 1 van het ontwerp van ministerieel besluit dient de inrichting die om haar erkenning verzoekt, het bewijs te leveren dat zij, ten einde de schade te dekken die bloedgevers kunnen overkomen, drie soorten verzekeringen heeft afgesloten, namelijk :

1) een verzekering tegen burgerlijke aansprakelijkheid in beroepsverband;

2) een persoonlijke ongevallenverzekering in collectieve vorm;

3) een verzekering die de burgerlijke aansprakelijkheid van de bloedgevers tegenover derden dekt.

.../...

Luidens artikel 3 van het ontwerp moet de verzekering tegen burgerlijke aansprakelijkheid in beroepsverband "de schadeloosstelling van de benadeelde bloedgever garanderen ten belope van honderd miljoen frank voor de lichamelijke schade en van vijf miljoen frank voor de stoffelijke schade, zulks per schadegeval en ongeacht het aantal slachtoffers".

Volgens de gemachtigde ambtenaar wordt als één en hetzelfde schadegeval aangezien al de gevolgen die voortvloeien uit éénzelfde fout of handeling die de aansprakelijkheid doet ontstaan.

Vermits "per schadegeval en ongeacht het aantal slachtoffers" een maximum van 100 miljoen frank voor de lichamelijke schade is vastgesteld, brengt dergelijke regeling mede dat bij één schadegeval waarbij talrijke slachtoffers betrokken zijn onvermijdelijk oneindige betwistingen zullen ontstaan over het bedrag dat aan ieder slachtoffer moet worden uitgekeerd telkens de samengevoegde schade 100 miljoen frank zal overschrijden.

De gelijkheid van de burgers zou beter geëerbiedigd worden, mocht een regeling worden ontworpen waarbij, in plaats van een maximum per schadegeval, een maximum per persoon zou worden vastgesteld

Bij een afneming van bloed is er immers altijd slechts één persoon betrokken, namelijk de bloedgever; het blijkt derhalve weinig geraden een stelsel uit te werken gesteund op een collectief schadegeval.

.../...

Indien de Regering de hier uiteengezette zienswi zou delen, dient de bepaling onder artikel 3 als volgt t worden gesteld :

"Artikel 3.-

De verzekering tegen burgerlijke aansprakelijkheid in beroepsverband moet de schadeloosstelling van de benadeelde bloedgever garanderen tot ... frank voor de lichamelijke schade en tot ... frank voor de stoffelijke schade".

Vermits van de hier besproken verzekering op de eerste plaats sprake is in artikel 1 van het ontwerp, ware het ten slotte logischer de bepaling van artikel 3 onder artikel 2 aan te brengen. Meteen zouden de artikelen die betrekking hebben op de persoonlijke ongevallenverzekering in collectieve vorm op mekaar aansluiten.

Daar in artikel 5 van het ontwerp naar het stelsel bepaald in artikel 3 wordt verwezen, zal artikel 5 eveneens moeten worden aangepast.

*

* *

Ten slotte zijn bij het ontwerp nog de volgende vormopmerkingen te maken.

Het opschrift zou beknopter als volgt kunnen worden gesteld :

"Ministerieel besluit betreffende de verzekeringen, te sluiten naar aanleiding van afneming van bloed".

.../.

De aanhef zou moeten worden aangevuld met een eerste lid, als volgt :

"Gelet op de wet van 7 februari 1961 betreffende de therapeutische bestanddelen van menselijke oorsprong;".

De verwijzing naar het koninklijk besluit van 28 juli 1964 stelle men als volgt :

"Gelet op het koninklijk besluit van 28 juli 1964 betreffende ..., inzonderheid op artikel 1, 7°, gewijzigd bij koninklijk besluit ...;".

Om overeen te stemmen met de terminologie gebezigd in artikel 1 van het ontwerp, dient men in artikel 2 (dat artikel 3 wordt) te schrijven : "De persoonlijke ongevallenverzekering in collectieve vorm ...".

Ten einde overeen te stemmen met de Franse versie dient men in de laatste zin van hetzelfde artikel 2 te schrijven :

"Die termijn wordt echter tot 48 uren verminderd in geval van stoornissen van hart- en bloedsomloop, andere dan besmettelijke aandoeningen; hij wordt vastgesteld op tien weken in geval van serumhepatitis".

*

* *

Het in het vooruitzicht gesteld ministerieel besluit kan eerst in werking treden samen met het koninklijk besluit waarin het zijn rechtsgrond put. Artikel 6 zou daarmede rekening moeten houden en luiden als volgt :

"Artikel 6.-

Dit besluit treedt in werking terzelfdertijd als het koninklijk besluit van ... op ...".

Daarvoor zal moeten gezorgd worden dat zij ook samen bekend gemaakt worden.

Le projet d'arrêté ministériel relatif aux assurances à souscrire à l'occasion d'un prélèvement de sang n'aura de fondement légal qu'après que l'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 28 juillet 1964 relatif aux substances thérapeutiques sanguines d'origine humaine et fixant les conditions d'agréation des établissements qui en organisent la préparation , la conservation et la délivrance, sur lequel le Conseil d'Etat a donné son avis le 22 février 1968 sous le n° L.10.368/1, sera entré en vigueur.

Cet arrêté modificatif n'ayant pas encore été publié au Moniteur belge, le Conseil d'Etat a dû s'en tenir au texte que le Ministre de la Santé publique lui a soumis le 16 février 1968; de plus, il a tenu compte des observations qu'il a faites dans l'avis précité.

\+

\+ \+

En vertu de l'article 1er du projet d'arrêté ministériel, l'établissement qui postule son agréation doit prouver qu'il a souscrit, pour répondre du dommage pouvant survenir aux donneurs de sang, une triple assurance, à savoir :

1) une assurance de responsabilité civile professionnelle;
2) une assurance individuelle de type collectif;
3) une assurance couvrant la responsabilité civile des donneurs de sang à l'égard des tiers.

.../...

Aux termes de l'article 3, l'assurance de responsabilité civile professionnelle "doit garantir l'indemnisation du donneur préjudicié jusqu'à concurrence de cent millions pour les dommages corporels et cinq millions pour les dommages matériels, et ce, par sinistre et quel que soit le nombre de victimes".

Selon le fonctionnaire délégué, toutes les conséquences découlant d'une seule et même faute ou d'un seul et même acte qui engagerait la responsabilité seront considérées comme un seul et même sinistre.

Un maximum de cent millions de francs étant fixé par sinistre, quel que soit le nombre des victimes, ce système ne manquera pas, dans le cas d'un sinistre ayant fait beaucoup de victimes, d'être une source infinie de contestations quant au montant à payer à chacune de celles-ci, toutes les fois que le montant cumulé des dommages dépassera les cent millions.

L'égalité des citoyens serait mieux respectée si l'on adoptait un système prévoyant un maximum par personne et non pas un maximum par sinistre.

Le donneur étant en matière de prélèvement sanguin la seule personne en cause, il apparaît peu indiqué d'élaborer un système reposant sur un sinistre collectif.

Si cette manière de voir peut emporter l'adhésion du Gouvernement, l'article 3 doit se lire comme suit :

.../...

"Article 3.-

L'assurance de responsabilité civile professionnelle doit garantir l'indemnisation du donneur préjudicié, jusqu'à concurrence de ... francs pour les dommages corporels et de ... francs pour les dommages matériels".

S'agissant dans cette disposition de l'assurance qui est visée en premier lieu à l'article 1er, la logique commande d'intervertir l'ordre des articles 2 et 3 du projet; de cette manière les articles qui traitent de l'assurance individuelle de type collectif se trouveraient groupés.

L'article 5 faisant référence au système de l'article 3, il conviendra de l'adapter.

\+

\+ \+

Enfin, le projet appelle certaines observations de pure forme.

L'intitulé pourrait être rédigé plus succinctement comme suit :

"Arrêté ministériel concernant les assurances à souscrire à l'occasion d'un prélèvement de sang".

.../...

Le préambule devrait être complété par un alinéa ler ainsi conçu :

"Vu la loi du 7 février 1961 relative aux substances thérapeutiques d'origine humaine;".

La référence à l'arrêté royal du 28 juillet 1964 devrait être rédigée ainsi qu'il suit :

"Vu l'arrêté royal du 28 juillet 1964 relatif ... notamment l'article ler, 7°, modifié par l'arrêté royal du ... ;".

Par souci de conformité avec la terminologie de l'article ler, il convient d'écrire, dans la version néerlandaise de l'article 2 (qui devient l'article 3) : "De persoonlijke ongevallenverzekering in collectieve vorm ... ".

Par souci de concordance avec la version française, il y aurait lieu , dans la version néerlandaise du même article, de rédiger la dernière phrase ainsi qu'il suit :

"Die termijn wordt echter tot 48 uren verminderd in geval van stoornissen van hart- en bloedsomloop, andere dan besmettelijke aandoeningen ; hij wordt vastgesteld op tien weken in geval van serumhepatitis".

+

+ +

L'arrêté ministériel en projet ne peut, au plus tôt, entrer en vigueur qu'en même temps que l'arrêté royal qui lui sert de fondement légal. L'article 6 devrait en tenir compte et être rédigé ainsi qu'il suit :

"Article 6.-

Le présent arrêté entre en vigueur à la même date que l'arrêté royal du ... ,le ... ".

Pour cette raison, il y aura lieu de veiller à ce que les deux arrêtés soient publiés simultanément.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F. LEPAGE, voorzitter van de Raad van State,
H. BUCH, staatsraden,
P. VERMEULEN,
J. LIMPENS, bijzitters van de afdeling wetgeving,
R. de RYKE, assessoren de la section de législation,
M. JACQUEMIJN, adjunct-griffier, griffier.

La chambre était composée de

Messieurs : président du Conseil d'Etat,
conseillers d'Etat,
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F. LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. CLAES, substituut-auditeur-generaal.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M. J. CLAES, substitut de l'auditeur général.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) M. JACQUEMIJN. (get.) F. LEPAGE.